

Resonaattoriputkien käyttöohjeet - Professori A. Sovijärvi

Äänifysiologisen terapian yhteydessä voidaan käyttää sellaisia lasiputkia, joiden sisäläpimitta on 8 – 9 mm lasin paksuuden ollessa 1 mm.

LASTEN RESONAATTORIPUTKIEN PITUUDET putken halkaisija 8 mm				Läpimitta määräytyy teoreettisesti sillä, että keuhkoputkien henkitorveen avautuvan yläpäähän läpimitta on mieluiten sama kuin käytettävän lasiputken edellä mainittu läpimitta.
Lapsen ikä	putken pituudet			
8 – 10 vuotta	24	24,5	25	
11- 12 vuotta	25	25,5	26	

Lasiputken seinämän paksuus 1 mm on käytännössä osoittautunut parhaaksi, koska putken seinämän ollessa paksumpi ei kaje muodostu yhtä herkästi eikä voimakkaana. Lapsilla voidaan kuitenkin käyttää 1,5 mm paksuista lasia, jotta putki ei rikkoutuisi yhtä helposti kuin ohuemmasta lasista tehty putki.

AIKUISTEN RESONAATTORIPUTKIEN PITUUDET putken halkaisija 9 mm		
Ääniala	cm	Koloratuurisopraanoille voi sopia parhaiten 25,5 cm pitkä putki
Sopraano ja tenori	26	
Alempi sopraano ja tenoribarytoni	26,5	
Mezzosopraano ja barytoni	27	
Mezzoaltto ja bassobarytoni	27,5	
Altto ja basso	28	

Putkea käytettäessä on otettava huomioon seuraavat seikat:

- Putki asetetaan suuhun siten, että se pidetään kevyesti hampaiden välissä, jolloin siitä vain noin 1 mm voi jäädä suun sisäpuolelle.
- Putken asento on etualaviisto, joten se suunnan kannalta on suuontelon jatkeena
- Terapian alkuvaiheessa on syytä käyttää veden avulla aikaansaatu vastapainetta, joka tapauksesta riippuen voi olla kahta tyyppiä.

Tällöin syntyy äänihuulissa vastaavanlaista värinää, joka voidaan kontrolloida palpatoimalla.

Äännettäessä putkeen sanoja *jibbii-jubbuu-yybyyy* syntyy porinaa veden pinnassa bb:n kestäessä (ei muiden äänteiden aikana). Porinan frekvenssi on suunnilleen sama kuin suomenkielen r-äänteen.

Mikäli värinää ei tunnu, on syytä aluksi käyttää ns. syväporinaa edellä mainitun pintaporinan asemasta, jolloin putken vedenpuoleinen pää voi sijaita eri syvyyksillä vedenpinnasta lukien. Astian on oltava niin iso, ettei porina aiheuta pulpahtelua reunojen yli. Vastapainetta voidaan lisätä, alkaen esim. 2 cm:n välein 15 cm asti, n. 1 viikon harjoitusajan vastatessa yhtä porrasta. Tällaista syväporinaharjoitusta voidaan suositella erityisesti äänihuulihalvaustapauksissa. Sen sijaan tavallisissa fonasteniatapauksissa riittää pintaporina.

Terapian edistyessä voidaan vaihdella sävelkorkeuksia, jolloin sama äännös äännetään kahdelta eri sävelkorkeudelta, esim. vuorotellen matala ja tavallinen / tavallinen ja korkea. Äännösten jälkimmäinen tavu laskeutuu kuitenkin aina yhtä tai kahta porrasta matalammalle tasolle.

Vesiastian täytyy sijaita siten, että niska ei ole kumarassa.

Ilman veden avulla saatua vastapainetta voidaan ryhtyä harjoittelemaan vasta sitten kun kurkunpään laskeutumiskompleksi on alkanut toimia tavallisissa painollisissa tavuissa. (esim. pyydetään oppilasta ääntämään ”hyvää huomenta” tai ”mitä kuuluu” painottaen tavuja *huo* ja *kuu*.)